

SALASSA PIDETTÄVÄ

Salassa pidon peruste: JulkL 24.1 § 17 ja 20 kohdat

LAUSUNTO KUNNALLISVALITUKSEEN 1296/03.04.04.04.10/2026

POHJOIS-SUOMEN HALLINTO-OIKEUELLE

MUUTOKSENHAUNALAINEN PÄÄTÖS

Ranuan kunnanvaltuusto, 8.6.2026 § 30

LAUSUNNON ANTAJA

Ranuan kunnanhallitus

VALITTAJA

LAUSUNTO

Ranuan kunta vaatii, että valitus hylätään kaikkien vaatimusten osalta kokonaisuudessaan.

VASTAUKSET VALITUKSEN VAATIMUKSIIN

1. Vaatimus päätöksen kumoamisesta

Vuoden 2025 tilinpäätös on valmisteltu ja käsitelty kuntalain mukaisesti ja sen edellyttämässä järjestyksessä. Kunnanhallitus on 23.3.2026 § 60 päättänyt allekirjoittaa vuoden 2025 tilinpäätöksen, jättää sen tilintarkastajalle tarkastettavaksi ja saattaa sen tarkastuslautakunnan käsittelyn jälkeen valtuuston käsiteltäväksi. Kunnanhallituksen päätös syntyi yksimielisesti.

Tilintarkastaja on tarkastanut Ranuan kunnan hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1. – 31.12.2025. Tilintarkastuskertomuksessa kerrotaan tarkastuksen tuloksena, että kunnan hallintoa on hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti, kunnan sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta on järjestetty asianmukaisesti, valtionosuuksien perusteista annetut tiedot ovat oikeita ja että kunnan tilinpäätös ja siihen kuuluva konsernitilinpäätös on laadittu tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan tilikauden tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta. Tilintarkastusyhteisö on esittänyt tilinpäätöksen hyväksymistä ja vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille tilikaudelta 2025.

Tarkastuslautakunta on kokouksessaan 2.6.2026 § 42 päättänyt esittää valtuustolle, että valtuusto merkitsee tiedoksi tilintarkastuskertomuksen ja että valtuusto hyväksyy tilinpäätöksen ja myöntää vastuuvapauden kunnan hallintoa ja taloutta hoitaneille toimielinten jäsenille ja tehtäväalueiden johtaville viranhaltijoille. Tarkastuslautakunnan päätös syntyi yksimielisesti.

Valtuusto päätti 8.6.2026 § 30 yksimielisesti merkitä tiedoksi vuoden 2025 tilintarkastuskertomuksen. Valtuusto päätti samalla yksimielisesti hyväksyä vuoden 2025 tilinpäätöksen. Lisäksi valtuusto päätti 8.6.2026 § 30 yksimielisesti myöntää vastuuvapauden kunnan hallintoa ja taloutta hoitaneille toimielinten jäsenille ja tehtäväalueiden johtaville viranhaltijoille tilikaudelta 1.1. – 31.12.2025.

Valtuusto on tehnyt päätöksen kuntalain edellyttämän valmistelun perusteella ja laillisessa järjestyksessä. Päätöksenteon pohjana ovat olleet tilinpäätösasiakirja vuodelta 2025, tilintarkastuskertomus, tarkastuslautakunnan arviointikertomus ja tarkastuslautakunnan esitys.

2. Asian palauttaminen Ranuan kunnanvaltuuston uudelleen käsiteltäväksi

Vuoden 2025 tilinpäätös on valmisteltu ja käsitelty kuntalain mukaisesti ja sen edellyttämässä järjestyksessä.

Valtuuston on tehnyt päätöksen kuntalain edellyttämän valmistelun perusteella ja laillisessa järjestyksessä. Päätöksenteon pohjana ovat olleet tilinpäätösasiakirja vuodelta 2025, tilintarkastuskertomus, tarkastuslautakunnan arviointikertomus ja tarkastuslautakunnan esitys.

Tarkempi kuvaus edellisessä kohdassa.

3. Lisäselvitysten hankkiminen

Valituksessa esitetty vaatimus lisäselvitysten hankkimiseksi ei ole tarpeellista.

Valittaja perustaa valituksensa suurelta osin tarkastuslautakunnan 2026 tekemiin pöytäkirjan täydentämistä koskeviin päätöksiin. Päätökset liittyvät kahden valtuutetun tarkastuslautakunnalle osoittamaan selvityspyyntöön.

Tarkastuslautakunnan tehtävät määräytyvät kuntalain ja kunnan hallintosäännön perusteella. Tarkastuslautakunnan tehtävät kohdistuvat muun muassa hallinnon ja talouden tarkastuksen valmisteluun, arviointikertomuksen laatimiseen sekä vastuuvapausasian valmisteluun. Lautakunnan toimivalta ei perustu yksittäisten valtuutettujen sille osoittamiin selvityspyyntöihin, eikä yksittäinen valtuutettu voi laajentaa tarkastuslautakunnan toimivaltaa tai velvoittaa lautakuntaa ottamaan asiaa päätettäväkseen.

Tarkastuslautakunta on noudattanut kuntalain ja kunnan hallintosäännön sekä tarkastuslautakunnan työohjelman mukaista menettelyä vuoden 2025 toimintaa tarkastaessaan. 15.4.2026 kokouksessa tarkastuslautakunta korjasi edellisen kokouksen virheellisessä järjestyksessä tehtyjä päätöksiä ja totesi, että tarkastuslautakunnalle 18.3.2026 lähetettyä kirjelmää ei ole otettu tarkastuslautakunnan käsittelyyn ja vuoden 2025 toiminnan tarkastusta koskevaan työohjelmaan. Ko. tarkastuslautakunnan päätöksistä ei ole tehty oikaisuvaatimuksia eli ne ovat lainvoimaisia.

Valittajan esittämät väitteet ja vaatimukset koskevat tarkastuslautakunnan erillistä menettelyä kirjelmän/selvityspyynnön käsittelyssä.

Tarkastuslautakunnan tekemät päätökset eivät ole valituksen kohteena olevan valtuuston tilinpäätös- ja vastuuvapauspäätöksen sisältöä tai oikeudellisia edellytyksiä koskevia ratkaisuja.

4. Oikeudenkäyntikulut

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 95 §:n mukaan Oikeudenkäynnin osapuoli on velvollinen korvaamaan toisen osapuolen oikeudenkäyntikulut kokonaan tai osaksi, jos erityisesti asiassa annettu ratkaisu huomioon ottaen on kohtuutonta, että tämä joutuu itse vastaamaan oikeudenkäyntikuluistaan.

Korvausvelvollisuuden kohtuullisuutta arvioitaessa voidaan lisäksi ottaa huomioon asian oikeudellinen epäselvyys, osapuolten toiminta ja asian merkitys asianosaiselle.

Ranuan kunnan käsityksen mukaan ei ole kohtuutonta, että valittaja vastaa itse kuluista. Asiassa ei ole myöskään esitetty mitään erittelyä kustannuksista, joten määrään ei pystytä ottamaan kantaa.

Viivästyskorkoa ei voida tuomita maksettavaksi kuin kuukauden kuluttua päätöksen antamispäivästä lukien.

VASTAUKSET VALITUKSEN PERUSTELUIHIN

1. Vastuuvapauden myöntäminen

Vuoden 2025 tilinpäätös on valmisteltu ja käsitelty kuntalain mukaisesti ja sen edellyttämässä järjestyksessä. Valmistelu on ollut luotettavaa, asianmukaista ja riittävää.

Valtuuston on tehnyt päätöksen kuntalain edellyttämän valmistelun perusteella ja laillisessa järjestyksessä. Päätöksenteon pohjana ovat olleet

tilinpäätösasiakirja vuodelta 2025, tilintarkastuskertomus,
tarkastuslautakunnan arviointikertomus ja tarkastuslautakunnan esitys.

Valtuustolla on ollut riittävä tieto käytettävissään tili- ja vastuuvapautta
myöntäessään.

[REDACTED]

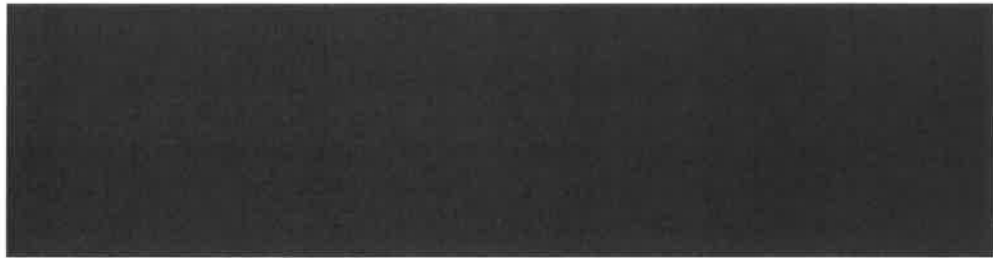
Mikäli valtuustolla olisi herännyt ajatus
siitä, että sillä ei ole riittävää tietoa asiasta ja sen vaikutuksesta tili- ja
vastuuvapauden myöntämiseen, olisi siitä voinut tehdä esityksen. Tili- ja
vastuuvapaus myönnettiin kuitenkin tilintarkastajan ja
tarkastuslautakunnan esityksestä yksimielisesti.

Tarkastuslautakunta on noudattanut kuntalain ja kunnan hallintosäännön
sekä tarkastuslautakunnan työohjelman mukaista menettelyä vuoden 2025
toimintaa tarkastaessaan. 15.4.2026 kokouksessa tarkastuslautakunta
korjasi edellisen kokouksen virheellisessä järjestyksessä tehtyjä päätöksiä
ja totesi, että tarkastuslautakunnalle 18.3.2026 lähetettyä kirjelmää ei ole
otettu tarkastuslautakunnan käsittelyyn ja vuoden 2025 toiminnan
tarkastusta koskevaan työohjelmaan. Ko. tarkastuslautakunnan
päätöksistä ei ole tehty oikaisuvaatimuksia eli ne ovat lainvoimaisia.

Valittajan esittämät väitteet ja vaatimukset koskevat tarkastuslautakunnan
erillistä menettelyä kirjelmän/selvityspyynnön käsittelyssä.

Tarkastuslautakunnan tekemät päätökset eivät ole valituksen kohteena
olevan valtuuston tilinpäätös- ja vastuuvapauspäätöksen sisältöä tai
oikeudellisia edellytyksiä koskevia ratkaisuja.

[REDACTED]

2. Esteellisyys

Tarkastuslautakunta on noudattanut kuntalain ja kunnan hallintosäännön sekä tarkastuslautakunnan työohjelman mukaista menettelyä vuoden 2025 toimintaa tarkastaessaan. 15.4.2026 kokouksessa tarkastuslautakunta korjasi edellisen kokouksen virheellisessä järjestyksessä tehtyjä päätöksiä ja totesi, että tarkastuslautakunnalle 18.3.2026 lähetettyä kirjelmää ei ole otettu tarkastuslautakunnan käsittelyyn ja vuoden 2025 toiminnan tarkastusta koskevaan työohjelmaan. Ko. tarkastuslautakunnan päätöksistä ei ole tehty oikaisuvaatimuksia eli ne ovat lainvoimaisia.

Tarkastuslautakunnan menettelyllä ei ole vaikutusta valtuuston käytettävissä olleeseen valmisteluaineistoon, tilintarkastuskertomuksen ja tili- ja vastuuvapausasian käsittelyyn. Tarkastuslautakunnan menettelyllä ei ole myöskään sellaista vaikutusta, että valtuuston päätös olisi syntynyt tämän vuoksi virheellisessä järjestyksessä.

[REDACTED]

[REDACTED]

Lausunnon liitteinä ovat Jari Hintsalan ja Tuomas Aikkilan selvitykset valituksessa esitetyn esteellisyyttä koskevan valitusperusteen osalta.

3. Puheenjohtajan ääni ratkaisi

Tarkastuslautakunta on noudattanut kuntalain ja kunnan hallintosäännön sekä tarkastuslautakunnan työohjelman mukaista menettelyä vuoden 2025 toimintaa tarkastaessaan. 15.4.2026 kokouksessa tarkastuslautakunta korjasi edellisen kokouksen virheellisessä järjestyksessä tehtyjä päätöksiä ja totesi, että tarkastuslautakunnalle 18.3.2026 lähetettyä kirjelmää ei ole otettu tarkastuslautakunnan käsittelyyn ja vuoden 2025 toiminnan tarkastusta koskevaan työohjelmaan. Ko. tarkastuslautakunnan päätöksistä ei ole tehty oikaisuvaatimuksia eli ne ovat lainvoimaisia.

Tarkastuslautakunnan menettelyllä ei ole vaikutusta valtuuston käytettävissä olleeseen valmisteluaineistoon, tilintarkastuskertomuksen ja tili- ja vastuuvapausasian käsittelyyn. Tarkastuslautakunnan menettelyllä ei ole myöskään sellaista vaikutusta, että valtuuston päätös olisi syntynyt tämän vuoksi virheellisessä järjestyksessä.

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

4. Tilintarkastajan riippumattomuus oli kyseenalaistettu

Tarkastuslautakunnan pöytäkirjoissa ei ole mainintaa siitä, että tilintarkastajan riippumattomuus olisi nostettu esiin tarkastuslautakunnan kokouksessa 15.4.2026. Tilintarkastaja päättää itse mahdollisista esteellisyyksistään.

5. Tarkastuslautakunnan selvitystyö estettiin

Tarkastuslautakunta on noudattanut kuntalain ja kunnan hallintosäännön sekä tarkastuslautakunnan työohjelman mukaista menettelyä vuoden 2025 toimintaa tarkastaessaan. 15.4.2026 kokouksessa tarkastuslautakunta korjasi edellisen kokouksen virheellisessä järjestyksessä tehtyjä päätöksiä ja totesi, että tarkastuslautakunnalle 18.3.2026 lähetettyä kirjelmää ei ole otettu tarkastuslautakunnan käsittelyyn ja vuoden 2025 toiminnan tarkastusta koskevaan työohjelmaan. Ko. tarkastuslautakunnan päätöksistä ei ole tehty oikaisuvaatimuksia eli ne ovat lainvoimaisia.

Valituksessa on mainittu, että 25.3.2026 pöytäkirjaa ei ole asianmukaisesti allekirjoitettu, koska kokouksessa ko. asian kohdalla puheenjohtajana toiminut Petri Manninen ei ole allekirjoittanut pöytäkirjaa, eikä myöskään pöytäkirjan tarkastajana toiminut Rauno Kuha, eikä myöskään sihteerinä toiminut tilintarkastaja Juha Väärälä.

Ensinnäkin kokouspäivä on ollut pöytäkirjojen mukaan 24.3.2026. Tuon kokouksen pöytäkirja on allekirjoitettu tarkastuslautakunnan kokouksessa

15.4.2026 § 20. Kokouksen 15.4.2026 pöytäkirjan ovat allekirjoittaneet Ulla Kuukasjärvi, Juha Väärälä, Jari Hintsala, Rauno Kuha ja Margit Vaarala.

6. Selvitystyöhön kohdistui ulkopuolista vaikuttamista

Tarkastuslautakunta on noudattanut kuntalain ja kunnan hallintosäännön sekä tarkastuslautakunnan työohjelman mukaista menettelyä vuoden 2025 toimintaa tarkastaessaan. 15.4.2026 kokouksessa tarkastuslautakunta korjasi edellisen kokouksen virheellisessä järjestyksessä tehtyjä päätöksiä ja totesi, että tarkastuslautakunnalle 18.3.2026 lähetettyä kirjelmää ei ole otettu tarkastuslautakunnan käsittelyyn ja vuoden 2025 toiminnan tarkastusta koskevaan työohjelmaan. Ko. tarkastuslautakunnan päätöksistä ei ole tehty oikaisuvaatimuksia eli ne ovat lainvoimaisia.

Tarkastuslautakunnan menettelyllä ei ole vaikutusta valtuuston käytettävissä olleeseen valmisteluaineistoon, tilintarkastuskertomuksen ja tili- ja vastuuvapausasian käsittelyyn. Tarkastuslautakunnan menettelyllä ei ole myöskään sellaista vaikutusta, että valtuuston päätös olisi syntynyt tämän vuoksi virheellisessä järjestyksessä.

7. Valtuustolla ei ollut käytettävissään luotettavaa arviointia vastuuvapauden myöntämisen perusteeksi

Vuoden 2025 tilinpäätös on valmisteltu ja käsitelty kuntalain mukaisesti ja sen edellyttämässä järjestyksessä. Valmistelu on ollut luotettavaa, asianmukaista ja riittävää.

Valtuuston on tehnyt päätöksen kuntalain edellyttämän valmistelun perusteella ja laillisessa järjestyksessä. Päätöksenteon pohjana ovat olleet tilinpäätösasiakirja vuodelta 2025, tilintarkastuskertomus, tarkastuslautakunnan arviointikertomus ja tarkastuslautakunnan esitys.

Valtuustolla on ollut riittävä tieto käytettävissään tili- ja vastuuvapautta myöntäessään.

Mikäli valtuustolla olisi herännyt ajatus siitä, että sillä ei ole riittävää tietoa asiasta ja sen vaikutuksesta tili- ja vastuuvapauden myöntämiseen, olisi siitä voinut tehdä esityksen. Tili- ja vastuuvapaus myönnettiin kuitenkin tilintarkastajan ja tarkastuslautakunnan esityksestä yksimielisesti.

8. Valtuuston päätökseen osallistuneet

Kahden valtuutetun tekemän selvityspyynnön olemassaolo ja kohdistuminen virkamiehiin ja luottamushenkilöihin ei aiheuttanut esteellisyyttä valtuuston päätöksessä 8.6.2026 § 30.

Valtuusto päätti 8.6.2026 § 30 yksimielisesti merkitä tiedoksi vuoden 2025 tilintarkastuskertomuksen. Valtuusto päätti samalla yksimielisesti hyväksyä vuoden 2025 tilinpäätöksen. Lisäksi valtuusto päätti 8.6.2026 § 30

SALASSA PIDETTÄVÄ

Salassa pidon peruste: JulkL 24.1 § 17 ja 20 kohdat

12/12

yksimielisesti myöntää vastuuvapauden kunnan hallintoa ja taloutta hoitaneille toimielinten jäsenille ja tehtäväalueiden johtaville viranhaltijoille tilikaudelta 1.1. – 31.12.2025.

Valtuusto on tehnyt päätöksen kuntalain edellyttämän valmistelun perusteella ja laillisessa järjestyksessä. Päätöksenteon pohjana ovat olleet tilinpäätösasiakirja vuodelta 2025, tilintarkastuskertomus, tarkastuslautakunnan arviointikertomus ja tarkastuslautakunnan esitys.

PÄIVÄYS JA ALLEKIRJOITUS

Ranualla 21.9.2026

Kunnanhallitus

LIITTEET

Liite 1	Tilintarkastuskertomus 2025
Liite 2	Jari Hintsalan selitys, osittain salassa pidettävä, JulkL 24.1. § 17 ja 20 kohdat
Liite 3	Tuomas Aikkilan selitys, osittain salassa pidettävä, JulkL 24.1 § 17 ja 20 kohdat